- **Handbollsdomarens tio punkter**
- **PM för domare**
- **PM för tidtagare och sekreterare**
- **PM för föreningar**

SVENSKA HANDBOLLFÖRBUNDET

Handbollsdomarens tio punkter

1. Ledaregenskaper

Din uppgift är att vara matchledare. I denna egenskap ska du vara lagens medhjälpare då det gäller spelet och inte uppträda som härskare på spelplanen. Även om du måste vara klart medveten om, att mycket beror just på din person, ska du vara angelägen om att synas så litet som möjligt. Därigenom får spelarna förtroende för dig och du själv får auktoritet. Dina avgöranden måste vara klara och korrekta, så att du är rätt vägledare i spelet och inriktar detta efter dess idé.

2. Rättrådighet

Var alltid opartisk och låt aldrig någon inverka på dina domslut. Du får aldrig gå in till en match med förutfattad mening beträffande ett lag eller en spelare. Skulle du känna motvilja mot ett lag, ska du inte åta dig att döma detsamma. Om du dömer juniorlag eller lag i en lägre serie, så tänk på att uppgörelsen är lika viktig för spelarna i den matchen som en elitmatch är för de spelare som deltar i den. Nonchalera aldrig en uppgift, hur ringa den än syns vara, och anse aldrig en uppgift vara under din värdighet.

3. Regelkännedom

Du måste känna till regelbokens paragrafer ordentligt, ty i kunskapen om reglerna ligger själva grunden för dömandet. Det är emellertid lika viktigt att du använder reglerna efter deras andemening och inte efter bokstaven eller paragrafen. I ditt sätt att på spelplanen tolka reglerna visar du din verkliga förmåga.

4. Stränghet

Uppträd med stränghet mot alla tendenser till ojuste spel. Se inte genom fingrarna och vänta på nästa förseelse, utan utdöm redan från början straff enligt den progressiva straff-stegringsskalan. Så länge spelarna har uppfattningen att du tvekar när det gäller bestraffningar får du aldrig något ordentligt grepp om spelet. Glöm inte att reglerna också talar om diskvalifikation.

5. Gott omdöme

Om Du inte är absolut säker på din sak ska du hellre fria än fälla. Blås inte av spelet om du därigenom ger felande lag en fördel. Just genom att avvakta utvecklingen av en situation visar du gott omdöme. Att ge signal på rätt ställe och i rätt ögonblick är kännetecknet för en rutinerad domare.

6. God kondition

Innan du åtar dig en match måste du ha klart för dig att du är tillräckligt tränad för uppgiften. En god kondition är nödvändig om du ska kunna följa med ordentligt och uppfatta vad som händer på spelplanen. Du får aldrig tro att
du har möjlighet till detta om du placerar dig på en viss bestämd punkt. Som plandomare måste du vara med i alla anfall och följa spelet så nära som möjligt utan att därför springa i vägen för spelarna. Det behövs god kondition för att vara med överallt. Med god kondition följer också psykisk balans.

7. Gott humör

Du ska vara bestämd i ditt uppträdande, men visa gott humör mot spelarna. Därigenom vinner du lättast deras förtroende. Du får inte ilskna till eller använda kraftuttryck till spelarna, utan måste ständigt visa att du är i balans. Självbehärskning är en viktig sak. Tappa inte humöret eller visa irritation, om inte allt går som det ska. När du talar med spelarna gör det i en lugn och saklig ton.

8. Kurage

Mod och beslutsamhet är A och O för domaren. Har du fattat ett beslut, så stå för det och ändra inte din uppfattning. Har du gjort ett fel, kom då inte med kompensationsdomslut. Ett fel kan inte sonas med ett nytt. Sök aldrig ursäkta eller urskulda ett domslut och diskutera aldrig med publiken.

9. Samarbetsvilja

Håll god kontakt med övriga funktionärer och låt inte dina egna misstag gå ut över dem. Uppträd aldrig överlägset eller nonchalant mot övriga funktionärer. De är dina medhjälpare, som du ska behandla så, att de ger dig bästa möjliga hjälp att leda matchen på ett korrekt sätt.

10. Kamratanda

Kritisera aldrig en kollega då du befinner dig bland publiken eller talar med en spelare, ledare, pressmän och andra. Du har kanske uppfattat situationen på ett helt annat sätt än de fungerande domarna och ska därför inte ta ställning till deras domslut på ett sådant sätt, att de lider skada därav. Tänk på, att nästa gång är det du själv som befinner dig på spelplanen. Diskutera gärna med dina kolleger efter matcherna, men låt vederbörande koppla av ordentligt innan du kommer med kritik.

PM för domare

1. Av Svenska Handbollförbundet eller dess distriktsförbund legitimerad domare är skyldig att på kallelse infinna sig till match. Föreligger förhinder ska detta omedelbart och med angivande av orsak anmälas till den som utfärdat kallelsen. Försummelse kan medföra indragning av legitimationskortet.

2. Domare deltar i match på egen risk och Svenska Handbollförbundet fritar sig, sina distriktsorganisationer och arrangerande föreningar från all ersättningsskyldighet för skador eller dylikt som kan inträffa under utövande av domarskap. Domare och övriga funktionärer är försäkrade enligt RF:s försäkring.

3. Alla matcher spelas enligt Svenska Handbollförbundets regler, om inte förbundet lämnat tillåtelse till avvikelse. Domarna får endast gå utanför reglernas ram, om före matchen handlingar förelagts dem, som bestyrker att förbundet godkänt ändring. Detta gäller också speltid i turneringar, funktionärer eller dylikt. I de hallar, där användande av klister eller dylikt är förbjudet ska domarna på uppmaning vara arrangören (hallägaren) behjälplig med kontroll av att denna bestämmelse följs.

4. Vid matcher som ingår i nationellt seriespel, SM-tävlingar samt USM ska matchen ledas av två likaberättigade domare.

5. Domare får inte döma i serie där han är lagansvarig eller tränare. Efter tillstånd av SHF:s Domarkommitté kan domare, trots medlemskap i förening eller sektionsstyrelse, få sanktion att döma i aktuell/a serie/serier. För övriga serier och tävlingar utfärdar respektive distrikts-förbund (SDF) särskilda bestämmelser.

6. Domare har rätt att spela i sådan serie där han tidigare under spelåret dömt men kan sedan inte fungera som domare i aktuell serie. För övriga serier utfärdar respektive distriktsförbund särskilda bestämmelser.

7. Det är domarens absoluta skyldighet:

   Att alltid hålla sig informerad om de eventuella förtydliganden och påpekanden angående reglernas tolkning och tillämpning som kan komma att utfärdas under pågående säsong av Svenska Handbollförbundets domarkommitté.

   Att alltid infinna sig till match i bästa kondition.

   Att inställa sig på tävlingsplatsen i god tid före matchens början.

   Att före matchen konferera med sina medhjälpare och ge dem de instruktioner som anses nödvändiga. Om endast en domare infinner sig får

annan kompetent domare sättas in enligt tjänstgörande domares bestämmande. Om ingen annan kompetent domare finns tillgänglig ska matchen ledas av den närvarande domaren. Domarnas medhjälpare har skyldighet att i god tid, dock senast 30 minuter före matchens början, inställa sig i domarnas omklädningsrum.

8. Domare ska i god tid före matchen genom personlig inspektion av spelplanen se till att densamma är i spelduglig skick samt kontrollera att målnäten är hela. Om några felaktigheter iakttas ska arrangören uppmanas att vidta de åtgärder som erfordras. Anser domarna spelplanen vara i sådant skick att den kan innebära fara för spelarna ska de inte tillåta match på densamma. Underkänner domarna spelplanen av denna anledning och därmed ställer in tävlingsmatchen får den inte igångsättas/fortsätta som vänskapsmatch.

9. Om ett lag av trafikhinder eller annan orsak blivit försenat och domarna inte erhåller något besked inom 15 minuter efter den tidpunkt som fastställs för matchen ska de meddela att densamma avlysts. Matchprotokollet över det närvarande lagets spelare ska lämnas till domarna. Rapport om avlyst match ska sändas till administrerande förbund.

10. Spelare som i omedelbar anslutning till match uppträder på ett sätt som kan skada idrottens anseende eller som är kränkande för domarna ska av dessa vägras ställa upp till spel. Domarna har skyldighet att sända anmälan (anmälan till bestraffning) härom till respektive förbund. Spelare som nekats delta i match innan denna börjat, får ersättas av annan spelare. Den fastställda matchtiden får dock inte förskjutas av denna anledning.

11. Har en match avbrutits på grund av att ljuset slocknat eller spelplanen blivit så hal att den utgör en fara för spelaren (kondensvatten eller dylikt) ska domarna vänta högst 30 minuter. Kan vid denna tidpunkt inget besked erhållas när spelplanen väntas bli spelduglig ska matchen brytas definitivt. Erhålls en klar uppgift att det vid en viss angiven tidpunkt blir möjligt att spela och denna inte är alltför avlägsen ska domarna avvakta ytterligare. Har domarna en gång meddelat att matchen inte kommer att spelas klart ska ändring i detta beslut inte företas om spelarna hunnit vidta åtgärder med anledning av domarnas ställningstagande.

12. Endast avbytarna, utvisade spelare och ledare (regel 4:1) får befinna sig inom avbytarområdet. Tidtagaren och sekreteraren måste sitta i direkt anslutning till detta. Ledare får inte dirigera spelet från annan plats än avbytarområdet. Om spelare blir skadad och liggande på spelplanen, ska domare omedelbart avbryta spelet om han befarar att en svår skada föreligger. Spelet avbryts också omedelbart om den liggande spelarens placering är sådan att han ligger i vägen för spelhandlingen eller löper risk att bli utsatt för ytterligare skada (13:7).

Observera! Först sedan spelet avbrutits och efter tecken av domaren (domartecken17) äger två deltagarberättigade personer rätt att beträda spelplanen.

13. Det är absolut förbjudet för tjänstgörande domare att i samband med match inlåta sig i diskussion med publik eller spelare rörande matchen. Domare är skyldig att upplysa person som söker anledning till diskussion, om denna bestämmelse och kräva respekt

14. Har en match avbrutits på grund av att ljuset slocknat eller spelplanen blivit så hal att den utgör en fara för spelaren (kondensvatten eller dylikt) ska domarna vänta högst 30 minuter. Kan vid denna tidpunkt inget besked erhållas när spelplanen väntas bli spelduglig ska matchen brytas definitivt. Erhålls en klar uppgift att det vid en viss angiven tidpunkt blir möjligt att spela och denna inte är alltför avlägsen ska domarna avvakta ytterligare. Har domarna en gång meddelat att matchen inte kommer att spelas klart ska ändring i detta beslut inte företas om spelarna hunnit vidta åtgärder med anledning av domarnas ställningstagande.

15. Endast avbytarna, utvisade spelare och ledare (regel 4:1) får befinna sig inom avbytarområdet. Tidtagaren och sekreteraren måste sitta i direkt anslutning till detta. Ledare får inte dirigera spelet från annan plats än avbytarområdet. Om spelare blir skadad och liggande på spelplanen, ska domare omedelbart avbryta spelet om han befarar att en svår skada föreligger. Spelet avbryts också omedelbart om den liggande spelarens placering är sådan att han ligger i vägen för spelhandlingen eller löper risk att bli utsatt för ytterligare skada (13:7).

Observera! Först sedan spelet avbrutits och efter tecken av domaren (domartecken17) äger två deltagarberättigade personer rätt att beträda spelplanen.

16. Det är absolut förbjudet för tjänstgörande domare att i samband med match inlåta sig i diskussion med publik eller spelare rörande matchen. Domare är skyldig att upplysa person som söker anledning till diskussion, om denna bestämmelse och kräva respekt

för densamma. Sker inte efterrättelse ska domare göra arrangören uppmärksam på förhållandet.

17. Anmälan till bestraffning skickas till Svenska Handbollförbundet eller till respektive distriktsförbund som spelaren eller ledaren tillhör. Anmälningsblanketter kan rekvireras från SHF:s kontor eller hämtas på SHF:s webbsida för domare: www.domarwebben.se

18. Det är förbjudet att ta ut högre ersättning för domaruppdrag än vad som anges i bestämmelserna. Förseelse häremot bestraffas.

19. Svenska Handbollförbundet eller dess distriktsförbund kan när som helst dra in utfärdat legitimationskort.